

Тема 16. НЕПОТОЧНІ АКТИВИ, УТРИМУВАНІ ДЛЯ ПРОДАЖУ, ТА ПРИПИНЕНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Визначення, визнання та оцінка діяльності, що припиняється. Розкриття та подання інформації про діяльність, що припиняється.

МСФЗ (IFRS) 5 «НЕПОТОЧНІ АКТИВИ, УТРИМУВАНІ ДЛЯ ПРОДАЖУ, ТА ПРИПИНЕНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

	Припинена діяльність	Лквдацйна група	Непоточні активи, утримувані для продажу
Визначення	<p>– компонент суб'єкта господарювання, який було класифіковано або який класифікують як утримуваний для продажу, та:</p> <ul style="list-style-type: none"> • являючись собою окремий основний напрям господарської діяльності або географічний регіон діяльності; • призначений до вибуття в рамках єдиного координаційного плану ліквідації даного напрямку господарської діяльності або географічного підрозділу; або дочірньою компанією, придбаною винятково з метою перепродажу. 	<p>– група активів, яких збираються позбутися в сукупності, у ході єдиної операції, та безпосередньо пов'язанні з ними зобов'язання, що переходять у рамках цієї операції.</p> <p>Лквдація може бути здійснена у вигляді угоди купівлі-продажу або яким-небудь іншим способом.</p> <p>Активи включають гудвіл, придбаний у ході об'єднання компаній, якщо група:</p> <ul style="list-style-type: none"> – одиницею, що генерує грошові кошти, на яку гудвіл був розподілений; або – напрямом діяльності в рамках такої одиниці, що генерує грошові кошти. 	<p>Суб'єкт господарювання повинен класифікувати непоточний актив як утримуваний для продажу, якщо його балансова вартість буде в основному втраченою шляхом операції продажу, а не поточного використання.</p>
Особливості	<p>Компонент суб'єкта господарювання - діяльність потоки коштів, які вирізняються в рамках компанії, як з виробничої, так і з облікової точки зору.</p> <p>Тобто компонентом може бути одиниця, що генерує грошові кошти, або кілька таких одиниць (реалізованих груп), призначених для використання.</p>	<p>Критерій визнання</p> <p>Актив (ліквідаційна група) повинен бути готовий до негайного продажу в його нинішньому стані.</p> <p>Здійснення угоди купівлі-продажу повинне бути високоімовірним.</p> <p>Ознаки високої імовірності</p> <p>Керівництво прийняло план продажу активу. Розпочато активну програму пошуку покупця та здійсненню плану.</p> <p>Починаються активні дії з продажу активу за розумною ціною (у порівнянні з його справедливою вартістю).</p> <p>Очікується, що угода купівлі-продажу буде визнана завершеною не пізніше року після того, як актив був класифікований в якості утримуваного для продажу.</p> <p>Дії, необхідні для виконання плану продажу, вказують на те, що внесення в нього значних коректувань або відмовлення від плану малоімовірні.</p> <p>Активи (ліквідаційна група), придбані винятково з метою перепродажу</p> <p>Непоточні активи, придбані винятково з метою наступного перепродажу, класифікуються на дату придбання як утримувані для продажу, якщо:</p> <ul style="list-style-type: none"> • угода купівлі-продажу буде визнана завершеною не пізніше року; 	

		<ul style="list-style-type: none"> уявляється високоймовірним, що всі інші критерії, що не виконані на зазначену дату, будуть задоволені протягом 3 місяців. <p><i>Події, що відбулися після звітної дати</i> Актив (ліквідаційна група) не може бути класифікований як утримуваний для продажу, якщо критерій визнання виконаний тільки після звітної дати. Однак якщо цей критерій виконаний до затвердження фінансової звітності до публікації, у примітках необхідно розкрити відповідну інформацію.</p> <p><i>Непоточні активи (ліквідаційна група), використання яких буде припинено шляхом відмовлення від них</i> Актив, від якого компанія має намір відмовитися, не може бути класифікований як призначений для продажу. Його балансова вартість буде відшкодована, головним чином, за допомогою подальшої експлуатації.</p> <p>Однак ліквідаційна група, від якої компанія має намір відмовитися, враховується як припинена діяльність з того моменту, коли припинилася експлуатація. Непоточні активи (або ліквідаційні групи), від яких компанія має намір відмовитися, включають такі непоточні активи (ліквідаційні групи), що планується використовувати до закінчення терміну їх економічної служби, або які будуть закриті, а не продані. Компанія не повинна враховувати необоротний актив, тимчасово виведений з експлуатації, у якості такого, від якого вона має намір відмовитися.</p>
Оцінка	<p><i>Первісна оцінка</i></p>	
	<p>За справедливою вартістю мінус витрати на продаж активів або ліквідаційної групи, які являють собою припинену діяльність.</p>	<p><i>Непоточні активи, утримувані для продажу (ліквідаційна група), слід оцінювати за найменшою з величин:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – балансовою вартістю; – справедливою вартістю, з вирахуванням витрат на продаж. <p>Безпосередньо перед тим, як актив уперше класифікований в якості призначеного на продаж, його балансова вартість повинна бути оцінена відповідно до норм відповідних МСФЗ. Якщо купівля-продаж відбудеться пізніше ніж через рік, витрати на продаж повинні бути дисконтовані.</p> <p>Збільшення дисконтованою вартістю витрат на продаж у зв'язку з плином часу розглядаються як фінансові витрати.</p>
		<p><i>Наступна оцінка</i></p> <p>Активи та зобов'язання, що входять у ліквідаційну групу, підлягають переоцінці згідно з відповідним МСФЗ до того, як здійснюється повторний розрахунок справедливою вартістю ліквідаційної групи з вирахуванням витрат на продаж.</p> <p><i>Збитки від зменшення корисності та сторнування</i> Необхідно визнавати збитки від зменшення корисності при первісній або наступній оцінках до справедливою вартістю з вирахуванням витрат на продаж.</p>

		<p>Повернення визнається в обов'язок, що не перевищує сукупні збитки від зменшення корисності, визнані раніше.</p> <p>Амортизація Амортизація на активи, призначена для продажу, не нараховується.</p> <p>Перегляд плану продажу Якщо критерій визнання активу в якості утримуваного для продажу більше не виконуються, його класифікація як такого повинна припинитися.</p> <p>Непоточний актив, що більше не класифікується як утримуваний для продажу, оцінюється за найменшою із двох величин:</p> <ul style="list-style-type: none"> – балансової вартості на момент класифікації активу в якості призначеного на продаж, з урахуванням амортизації та переоцінок, що були б визнані, якби актив ніколи не був так класифікований; – суми, очікуваного відшкодування, на дату ухвалення рішення не продавати. <p>Результат коректування балансової вартості включається в прибуток від діяльності, що продовжується, за період, протягом якого перестали виконуватися критерії визнання активу в якості утримуваного для продажу.</p>
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">Надання інформації</p>	<p>Термін сума, яка показує безпосередньо в звіт про прибуток збитки, включає прибуток/збиток після оподаткування:</p> <ul style="list-style-type: none"> • в звіт припинено діяльність; • визнану при: <ul style="list-style-type: none"> – оцінюється справедливою вартістю за винятком витрат на продаж; або – ліквідації активів (або ліквідації інших груп), що відповідають визначенню припинено діяльності. <p>Розбивка терміну суми, безпосередньо в звіт про прибуток збитки або в примітках:</p> <ul style="list-style-type: none"> • доходи, витрати та прибуток/збиток до оподаткування в звіт припинено діяльність; • прибуток/збиток, визнані при: <ul style="list-style-type: none"> – оцінюється справедливою вартістю за винятком витрат на продаж; або – ліквідації активів (або ліквідації інших груп), що відповідають визначенню припинено діяльності. • витрати, пов'язані з податком на прибуток. <p>Якщо інформація про припинення діяльності представлена безпосередньо в звіт про прибуток збитки, необхідно показати окремо в даних по діяльності, що продовжується.</p> <p><i>Суми чистих потоків коштів, що відносяться до операційної, інвестиційної та фінансової</i></p>	<p>Непоточні активи, класифіковані як утримувані на продаж, необхідно показувати в баланс окремо від інших активів.</p> <p>Зобов'язання реалізованої групи, призначеної для продажу, також необхідно показувати в баланс окремо від інших зобов'язань.</p> <p>Основні класи активів зобов'язань, призначених для продажу, підлягають окремому розкриттю безпосередньо в баланс або в примітках.</p> <p>Сукупні доходи/витрати, віднесені безпосередньо на власний капітал, що відносяться до непоточних активів, призначених на продаж, повинні бути надані окремо.</p> <p>Повторне представлення порівняльною інформацією не потрібно.</p> <p>Розкриття додаткової інформації У період, коли непоточний актив проданий або класифікований як утримуваний для продажу, у примітках необхідно навести наступну інформацію:</p> <ul style="list-style-type: none"> Опис непоточного активу; Опис фактів обставин, пов'язаних із продажем або очікуваним вибуттям (у тому числі яким чином, коли очікується вибуття); Прибуток/збиток від зміни справедливої вартості. <p>Якщо ця інформація не представлена безпосередньо в звіт про прибуток збитки, то треба вказати статтю, куди даний прибуток/збиток увійшов.</p> <p>Сегмент згідно з МСБО (IAS) 14 «Сегментна звітність» (де необхідно), в яку увійшов даний непоточний актив.</p> <p>Якщо критерій класифікації в якості «утримуваного для продажу» більше не виконуються, необхідно привести інформацію про: <ul style="list-style-type: none"> – рішення переглянути план продажу непоточного активу; </p>

<p>діяльність в рамках припинено діяльність варто розкривати безпосередньо у фінансових звітах або в примітках до них. Порівняльна інформація за попередні періоди, представлена у фінансовій звітності, повинна перераховуватися.</p> <p><i>Діяльність, що продовжується</i></p> <p>Якщо компанія більше не класифікує компонент як призначений на продаж, результати, що раніше були представлені в частині припинено діяльність, необхідно рекласифікувати у діяльність, що продовжується, для всіх періодів, представлених у звітності.</p> <p><i>При цьому суми відносно попередніх періодів описуються як такі, що були повторно подані</i></p>	<p>– фактах і обставинах, що привели до такого рішення;</p> <p>– вплив даного рішення на результати діяльності за звітний період і будь-які попередні періоди, представлений в звітності</p>
---	--

Приклад

Група компаній «Преміум» має у своєму складі три не пов'язаних між собою підрозділи: виробництво мінеральної води (У), хлібопекарське (Х) і молочних продуктів (М). Аналіз діяльності показав, що хлібопекарський підрозділ почав знижувати свої доходи через конкурентів, що мають кращі технологічні можливості. Тому прийнято рішення продати цей сегмент діяльності. Було оголошено про продаж даного сегмента.

Є наступна інформація станом на 31.12.2004 р. (тис. грн.):

	В	Х	М	Усього
Доходи	350	120	560	1030
Витрати	280	130	490	900
Прибуток до податків	70	(10)	70	130

На цю дату балансова вартість активів сегмента Х складала 56 тис. грн., а його зобов'язання були рівні 15 тис. грн. Розрахункова сума активів, що відшкодовується, складала 42 тис. грн., і керівництво компанії вирішило, що потрібно визнати збиток від зменшення корисності (до оподаткування) у сумі 14 тис. грн. Усі проводки були відповідним чином зроблені в грудні, і включені в приведені вище суми.

На початку року хлібопекарський підрозділ був реалізований. Вартість реалізації склала 29 тис. грн. Витрати по реалізації включають виплати скороченим співробітникам, юридичні оформлення та складають 23 тис. грн. до оподаткування. Дану операцію компанія вирішила відобразити безпосередньо в звіті про прибутки та збитки.

У 2005 році компанія прийняла рішення придбати новий будівельний бізнес, дохід від якого склав 450 тис. грн., а витрати 390 тис. грн.

У той же час щодо одного з молочних заводів, що знаходиться у віддаленому районі, було прийняте рішення реалізувати на початку майбутнього року, про що вже повідомлене працівникам підприємства та підписаний договір про продаж. Дохід заводу за 2005 рік склав 80 тис. грн., а витрати 70 тис. грн. Активи на дату балансу склали – 100 тис. грн., а зобов'язання – 60 тис. грн.

Загальний дохід компанії за рік 2005 складав: 1500 тис. грн., а витрати 1250 тис. грн.

Завдання. Показати, як приведена вище інформація буде відображена у фінансовій звітності компанії за фінансовий рік на 31 грудня 2004 – 2005 р.